

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJA

Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. 8 706 63846, faks. 8 706 63895
el. p. LRVkanceliarija@lrv.lt, <http://www.lrv.lt>

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-12-20 Nr. PC-10/P33-34

DĖL PETICIJOJE IŠDĖSTYTŲ REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ TENKINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2019 m. gruodžio 12 d. posėdyje svarstė klausimą dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo tenkinimo.

Komisija, susipažinusi su Aplinkos ministerijos ir Alytaus rajono savivaldybės administracijos pateiktomis išvadomis, išklausiusi Aplinkos ministerijos bei pareiškėjų argumentus ir išnagrinėjusi minėtą peticiją iš esmės, nusprendė siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tenkinti peticijoje išdėstytus reikalavimus.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, teikiame Komisijos išvadą.

PRIDEDAMA. 15 lapų.

Komisijos pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Vaiva Bernotaitė, tel. 8 706 63 762, el. p. vaiva.bernotaite@lrv.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PETICIJŲ KOMISIJOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2019-12-12 Nr. 35-7

Vilnius

DARBOTVARKĖ:

Algirdo Marčiukonio ir kitų asmenų (toliau – Pareiškėjai) peticijos dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukianti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo nagrinėjimas iš esmės ir sprendimas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.

SVARSTYTA. Pareiškėjai reikalauja uždrausti plaukianti Didžiulio (Daugų) ežere, esančiame Alytaus rajono savivaldybėje, asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą (vandens motociklais ir pan.). Vandens motociklai, gyventojų teigimu, kelia grėsmę poilsiautojams, trikdo ramybę ir teršia ežerą. Peticijoje siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymą Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukianti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“, kurio galiojančios nuostatos leidžia plaukianti Didžiulio (Daugų) ežere pirmiau išvardytais vandens priemonėmis. Pareiškėjų teigimu, Alytaus rajono savivaldybės administracijos nuomonė sutampa su visuomenės nuomone.

Išvadą dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų pateikė Aplinkos ministerija ir Alytaus rajono savivaldybės administracija.

Pareiškėjai posėdyje paaiškino, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 1D-265 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukianti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Įsakymo pakeitimas) buvo pakeistos plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere sąlygos – t. y. leista šiame ežere plaukianti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą. Tokioje situacijoje Daugų miesto gyventojai buvo atsidūrę prieš daugiau kaip 5 metus, kada buvo leidžiama plaukianti vandens motociklais Didžiulio (Daugų) ežere, ir tik dėl didelio jų pasipriešinimo ir Alytaus rajono savivaldybės pastangų jiems pavyko pasiekti, kad būtų uždrausta plaukianti vandens motociklais Didžiulio (Daugų) ežere.

UAB „Senasis ežerėlis“ 2012 metais parengė ataskaitą, kurioje buvo analizuojama Didžiulio (Daugų) ežero ekosistema ir galimas asmeninių, pramoginių ir sportinių laivų, varomų vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, poveikis ežerui ir galimi jo pokyčiai. Galima teigti, kad Įstatymo pakeitimas kelia socialinių problemų, kurios buvo išskirtos dar 2012 metų ataskaitoje. Ši ataskaita parodė, kad Didžiulio (Daugų) ežere be jokio neigiamo poveikio pačiam ežerui gali plaukianti negalingos vandens transporto priemonės, kas ir buvo leidžiama iki Įsakymo pakeitimo, bet ne vandens transporto priemonės, kurioms leidžiama plaukianti šiuo metu.

Posėdyje pareiškėjai iškėlė klausimus, kas pasikeitė, kad vėl leidžiama plaukianti vandens motociklais Didžiulio (Daugų) ežere, ir kodėl 7 motociklininkų interesai yra svarbesni už 866 (tiek žmonių pasirašė) Daugų ir jų apylinkių gyventojų interesus. Pareiškėjai atkreipė dėmesį, kad jų bendruomenė brandi, suprantanti atsakomybę aplinkai ir gamtai, tad jie susirūpinę dėl vandens motociklų keliamo triukšmo ir saugumo reikalavimų nesilaikymo. Pareiškėjai pasiūlė kaip alternatyvų variantą vandens sportui Bogušiškių žvyro karjero tvenkinį.

Aplinkos ministerijos atstovai atkreipė dėmesį, jog Alytaus rajono savivaldybei buvo siūlyta užtikrinti, kad plaukiojimo priemonių nuleidimo ir iškėlimo vietos būtų įrengtos kuo toliau nuo maudyklų, esančių Didžiulio (Daugų) ežere; taip pat savivaldybės iniciatyva turėtų būti užtikrinama viešoji tvarka ir tinkama triukšmo bei saugaus elgesio vandenyje kontrolė.

Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 26 d. nutarime, analizuojant peticijos sampratą, pažymėta, kad „peticija paprastai suprantama kaip individualus ar kolektyvinis

kreipimasis į viešosios valdžios institucijas, kuriame išdėstytas reikalavimas (siūlymas) spręsti tam tikrą ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbų klausimą, kai reikia pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusios galios galiojantį arba priimti naują teisės aktą“. Viešuoju interesu laikytinas ne bet koks teisėtas asmens ar grupės asmenų interesas, o tik toks, kuris atspindi ir išreiškia pamatines visuomenės vertybes, kurias įtvirtina, saugo ir gina Lietuvos Respublikos Konstitucija (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis a. b. Nr. A822-608/2010). Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 3 dalyje nustatytos valstybės ir kiekvieno Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio subjekto pareigos saugoti aplinką, o 54 straipsnyje nustatytas natūralios gamtinės aplinkos, jos atskirų objektų naudojimas ir apsauga.

Komisija, atsižvelgdama į Aplinkos ministerijos ir Alytaus rajono savivaldybės administracijos išvadas, taip pat į Pareiškėjų ir Aplinkos ministerijos atstovų pasisakymus posėdyje, nusprendė tenkinti Pareiškėjų reikalavimus pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ patvirtintų Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis priedo „Vandens telkiniai, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis leidžiamas“ 22 punktą, nustatantį plaukiojimo sąlygas Didžiulio (Daugų) ežere, – išbraukti žodžius „Asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, leidžiama plaukioti nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos“.

NUTARTA (daugumos sprendimu (4 – už, vienas susilaikė):

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei išvadą: pasiūlyti Vyriausybei tenkinti Pareiškėjų peticijoje išdėstytus reikalavimus ir siūlymus.
2. Apie Komisijos sprendimą pranešti pareiškėjams.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Žydrūnas Plytnikas

Vaiva Bernotaitė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS**

DĖL PETICIJOJE IŠDĖSTYTŲ REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos 2019 m. gruodžio 12 d. išvadą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos išvadai tenkinti peticijoje išdėstytus reikalavimus ir siūlymus dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Algirdas Marčiukonis,

Vydas Raudonis,

Rima Reckevitz,

Juozas Kasiulynas,

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybės peticijų komisijai

KREIPIMASIS (PETICIJA)

2019 m. rugpjūčio 2 d.

Daugai

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos peticijų įstatymu kreipiamės į Jus, prašydami ši mūsų kreipimąsi pripažinti Peticija ir tenkinti joje išdėstytus prašymus.

Kreipimosi padavimo priežastys ir tikslai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-265 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – įsakymo pakeitimas) buvo pakeistos plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere, esančiame Alytaus r. sav., sąlygos numatant, kad nurodytame ežere nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos leidžiama plaukiojti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad iki įsakymo pakeitimo Alytaus rajono savivaldybės ir Daugų bei jų apylinkių gyventojų didelių pastangų dėka (po to, kai Alytaus rajono savivaldybė 2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Nr. (3.10) K26-2940 „Dėl plaukiojimo vandens motociklais uždraudimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikė savo poziciją dėl vandens motociklų plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere) eilę metų Didžiulio ežere nebuvo leidžiama plaukiojti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą. Mūsų žiniomis, Alytaus rajono savivaldybės pozicija aptariamam klausimui niekada nesikeitė, nebuvo jokių kreipimųsi į ministeriją, kad draudimas plaukiojti minėtomis priemonėmis būtų atšauktas, neatsirado jokių naujų aplinkybių, sudarančių prielaidas legalizuoti minėtą plaukiojimą.

Esame pagrįstai įsitikinę, kad leidimas plaukiojti Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, padarys ypatingai neigiamą ir negrįžtamą poveikį gamtinei, rekreacinei, socialinei aplinkai.

Dar 2012 metais UAB „Senasis ežerėlis“ pagal 2012-02-23 paslaugų teikimo sutartį 4F12-13, sudarytą su užsakovu Aplinkos apsaugos agentūra (įstaiga prie Aplinkos ministerijos), atliko vertinimą ir pateikė ataskaitą „Aplinkos sąlygų plaukiojimo priemonėmis vandens telkiniuose įvertinimas ir aplinkosauginių kriterijų parengimas“ (toliau – ataskaita, pridodamas priedas Nr. 1, aktualu 49-54 psl.). Būtent šioje ataskaitoje ir buvo analizuojamos galimybės Lietuvos vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis. Ataskaitoje yra aptariamos galimybės plaukiojimo priemonėmis Didžiulio (Daugų) ežere, numatomi ežero ekologinės būklės pokyčiai leidus plaukiojimo priemonėmis, išskirtos socialinės problemos. Įvertinus visas aplinkybes, buvo pateiktas siūlymas, kad ***Daugų ežere būtų tikslinga leisti tik motorinių valčių su ne didesnės, kaip 8 kW (10 AG) galios varikliais plaukiojimą nuo birželio 21 d. iki navigacijos sezono pabaigos, laikantis minimalaus 300 m atstumo nuo abiejų ežero krantų arba viršvandeninių makrofitų sąžalynų ribos. Taip pat svarstyтина galimybė leisti lėtai plaukiojimo priemonėmis, kurioms saugumo sumetimais būtina turėti iki 110 kW galios variklį, plaukiojimas Daugų ežere.*** Pagal ankstesnę ministro įsakymo redakciją būtent ir buvo leidžiama, nuo navigacijos sezono pradžios iki birželio 20 d. (įskaitytinai), savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis, kurių variklių galingumas neviršija 150 AG (110 kW), plaukiojimo mažiausiuoju savaeigės plaukiojimo priemonės greičiu. Tačiau Aplinkos ministerija, priimdama įsakymo pakeitimą, iš esmės pakeitė situaciją Didžiulio (Daugų) ežere ir numatė galimybę plaukiojimo priemonėmis, nors ministerija keisdama įsakymą, neatliko naujų tyrimų ir neturi naujų ataskaitų, kurios paneigtų ankstesnius atliktus tyrimus. Todėl ministerijos priimtas įsakymo pakeitimas yra nepagrįstas jokiais tyrimais ar įrodymais apie pasikeitusią situaciją Didžiulio (Daugų) ežere. Ministerija nepateikia jokių objektivių duomenų, kurie leistų manyti, kad Didžiulio (Daugų) ežere gali plaukiojimo priemonėmis, negu iki šiol buvo leidžiama.

Daugų ežero forma primena raidę „H“, jo pakrantė turi sudėtingą konfigūraciją, ežere daug pusiasalių, o plačiausia ežero akvatorija yra būtent ties Daugu miestu, todėl miesto gyventojai neišvengiamai kenčia triukšmą. Be to, tokiam siaurame vandens telkinyje galingų vandens motociklų plaukiojimo neigiamas poveikis ramiam, saugiam gyvenimui ir poilsiui yra akivaizdus.

Didžiulio (Daugų) ežeras yra vienas patraukliausių regiono vandens telkinių būtent ramiam poilsiui. Vasarą čia susirenka šio poilsio mėgėjai ir tokio poilsio trikdymas tampa vienu iš veiksnių, neigiamai paveikiančiu apie ežerą esančių kaimo turizmo sodybų rekreacinį patrauklumą.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad priimdama įsakymo pakeitimą Aplinkos ministerija nevykdė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintos pareigos tartis dėl administracinių sprendimų priėmimo. Minėto straipsnio 1 dalis numato, kad viešojo administravimo subjektai dėl administracinių sprendimų, susijusių su bendrais teisėtais visuomenės interesais, turi konsultuotis su visuomenės interesams tam tikroje srityje atstovaujančiomis organizacijomis (asociacijų, profesinių sąjungų, kitų nevyriausybinių organizacijų atstovais), o įstatymų numatytais atvejais – ir su gyventojais ar jų grupėmis. Tokio konsultavimosi su gyventojais ar jiems atstovaujančiomis organizacijomis Aplinkos ministerija nevykdė, o jei būtų vykdžiusi – daugiškių nuomonė būtų aiški- nepritarti įsakymo pakeitimui. Tą įrodo po įsakymo pakeitimo priėmimo viešojoje diskusijoje 2019 m. gegužės 27 d. Dauguose, kurioje dalyvavo vietos bendruomenės ir Lietuvos vandens motociklų sporto federacijos atstovai, išsakytos gyventojų pozicijos. Susitikime buvo išgirstos nuomonės bei argumentai, dėl ko plaukiojimas asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, Didžiulio (Daugų) ežere negali būti leidžiamas. **Susitikimo metu absoliuti dauguma vietos gyventojų pasisakė, kad labiausiai juos trikdo vandens motociklų keliamas triukšmas, plaukiojimas per arti Daugų miestelio bei per arti pakrančių (ypač maudyklių), didelis vandens motociklų greitis bei neprognozuojama judėjimo kryptis, vandens motociklininkų plaukiojimas išgėrus bei elementarių plaukiojimo ir saugos taisyklių nesilaikymas. Daugiškiams taip pat rūpi ir niokojama gamta.**

Daugų ir jų apylinkių gyventojai, gyvenantys netoli Didžiulio (Daugų) ežero, savo parašais **(pasirašė net 866 asmenys, kas sudaro beveik 90 procentų šios teritorijos reziduojančių gyventojų)** (priedas Nr. 2 – gyventojų parašai) patvirtino savo reikalavimą uždrausti plaukioti Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą.

Šiuo klausimu taip pat pasisakė ir Alytaus rajono savivaldybės taryba, kuri 2019 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. K-103 „Dėl viešojo intereso gynimo nustatant plaukiojimo sąlygas Didžiulio (Daugų) ežere“ (toliau – Tarybos sprendimas) (priedas Nr. 3) nusprendė kreiptis į kompetetingas institucijas dėl plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą uždraudimo.

Alytaus rajono savivaldybė net du kartus kreipėsi į Aplinkos ministeriją, pridėdama minėtą savivaldybės tarybos sprendimą ir gyventojų parašus.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – ministerija) gavusi Alytaus rajono savivaldybės 2019-05-28 raštą Nr. (3.10)K26-1603 „Dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere pakeitimo“ (priedas Nr. 4), pateikė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2019-06-14 raštą Nr. (10)-D8(E)-988 „Dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere“ (toliau – pirmas raštas) (priedas Nr. 5). Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija šiuo raštu pažymėjo, kad netikslinga keisti aplinkosaugos sąlygų, susijusių su plaukiojimu Didžiulio (Daugų) ežere. Jų argumentacija remiasi prielaidomis: „manome, kad užtikrinus viešosios tvarkos palaikymą, laikantis tinkamos triukšmo, saugaus elgesio vandenyje kontrolės“. Bet ministerija detaliai neanalizavo keliamo klausimo. Alytaus rajono savivaldybė pateikė ministerijai labai konkrečius argumentus, kad vyko gyventojų susirinkimas, surinkti parašai ir kad susitikimo metu absoliuti dauguma vietos gyventojų pasisakė, kad nepitaria vandens motociklų ir kitų aukščiau nurodytų plaukiojimo priemonių plaukiojimui Didžiulio (Daugų) ežere.

Be to, neanalizuotas klausimas, kodėl kai Alytaus rajono savivaldybė 2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Nr. (3.10) K26-2940 „Dėl plaukiojimo vandens motociklais uždraudimo“ buvo pateikusi Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai savo poziciją dėl vandens motociklų plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere, prašydama jų plaukiojimą uždrausti. Aplinkos ministerija į šį prašymą atsižvelgė ir vandens motociklų plaukiojimą uždraudė. Ir gan ilgą laiką plaukiojimas vandens motociklais ežere buvo negalimas. Kyla klausimas, kodėl šį kartą priimtas kitoks sprendimas, nors faktinė situacija yra visiškai nepasikeitusi.

Antrą kartą Alytaus rajono savivaldybė kreipėsi į Aplinkos ministeriją jau Alytaus rajono savivaldybės tarybai priėmus 2019 m. birželio 6 d. sprendimą Nr. K-103 „Dėl viešojo intereso gynimo nustatant plaukiojimo sąlygas Didžiulio (Daugų) ežere“. 2019-06-10 raštu Nr. K26-1778 „Dėl viešojo intereso gynimo“ (priedas Nr. 6) papildomai kreiptasi į Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliariją, Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką Juozą Imbrąsą, Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką Saulių Skvernelį ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministrą Kęstutį Mažeiką. Iš ministerijos 2019-07-17 buvo gautas atsakymas Nr. (10)-D8-2577 „Dėl viešojo intereso gynimo Daugų ežere“ (priedas Nr. 7) (toliau – antras raštas), kuriame nurodoma, kad keliamu klausimu ministerijos pozicija nesikeičia ir vėl atsakyme nebuvo pateikta jokių teisiškai reikšmingų ar motyvuotų argumentų, dėl ko Didžiulio (Daugų) ežere pasikeitė situacija ir plaukiojimas asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, tapo galimas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ir Lietuvos Respublikos Seimo aplinkos apsaugos komitetas 2019-06-14 raštu Nr. S-2019-3740 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo“ kreipėsi į aplinkos ministeriją, kad būtų nurodyta, kokios pakitusios aplinkybės lėmė, kad būtų priimtas sprendimas panaikinti draudimą plaukioti plaukiojimo priemonėmis Didžiulio (Daugų) ežere (Priedas Nr. 10). Tačiau savivaldybė negavo

informacijos, kad Lietuvos Respublikos Seimo aplinkos apsaugos komitetui būtų išdėstytos ir paaiškintos minėtos pasikeitusios aplinkybės.

Ministerija, priimdama įsakymo pakeitimą, visiškai ignoravo vietos gyventojus, kurie ir prieš daugelį metų siekė ir pasiekė, kad būtų uždrausta plaukioti galingomis vandens plaukiojimo priemonėmis Didžiulio (Daugų) ežere. Ministerija neorganizavo jų apklausos, nerengė viešų diskusijų ar nesiėmė kitų veiksmų, kad būtų išgirstas vietos gyventojų balsas. Nors ministerijai puikiai žinomas didelis vietos gyventojų nenoras ir pasipriešinimas, ką įrodo ir ataskaitoje nurodyta informacija, kad 2011 metais prie Aplinkos ministerijos buvo organizuotas piketas (ataskaitos 52 puslapis).

Be to, www.etaplus.lt yra patalpintas straipsnis „Didžiulio (Daugų) ežere vėl riaumos motociklai“ (priedas Nr. 9), kuriame rašoma, kad „daugiškiai aktyviai kovojo už tai, kad Didžiulio (Daugų) ežere būtų uždrausta plaukioti vandens motociklais. Buvo surinkta apie 400 vietinių gyventojų parašų, rašomos petičijos į Aplinkos ministeriją.“ Be to straipsnyje yra aiškiai pažymėta, kad „dėl **Didžiulio (Daugų)** Aplinkos ministerija pripažino, kad padarė KLAIDĄ ir per savaitę ar dvi prižadėjo ją ištaisyti. Tad greičiausiai vandens motociklais ir toliau Daugų ežere plaukioti bus draudžiama. Į ministeriją kreipėsi daugis Robertas Ožalinskas, po jo skambučio ministerijos atstovai patvirtino, kad Daugai į sąrašą įtraukti per klaidą, kuri bus ištaisyta.“ Tai yra viešas straipsnis, kuriame pažymėta, kad Aplinkos ministerija padarė klaidą ir ji bus ištaisyta. Vadinasi ministerija šiuo metu Alytaus rajono savivaldybei atrašiusi raštą ir pažymėjusi, kad netikslinga keisti aplinkosaugos sąlygų, susijusių su plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere, elgiasi priešingai. Nepateikia jokių argumentų, kurie įrodytų, kad tai tikrai nebuvo klaida.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nurodytos faktinės aplinkybės ir institucijų susirašinėjimas tik patvirtina egzistuojančią problemą. Viena vertus, ministerijos raštai yra abstraktūs, paremti prielaidomis, ministerija nevertino Alytaus rajono savivaldybės pateiktų motyvų, nors pati ministerija išvelgia problemą. Ta yra pažymėjusi pirmame rašte, kad sulaukia daug įvairių nuomonių dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere. Be to, matydama esamą problemą, pažymi, kad Lietuvos Respublikos Seime registruotas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 267 straipsnio, susijusio su aplinkos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis pažeidimais, pakeitimo projektas. Projektu siūloma ne tik penkis kartus didinti baudas, bet už padarytus pakartotinius administracinius nusižengimus siūloma skirti savaeigės plaukiojimo priemonės konfiskavimą. Bet ši nuostata dar nėra įgyvendinta, tai daugiau siekiamybė į ateitį ir nežinia, ar ji nepasikeis, nors reikalingi sprendimai turi būti priimti šiuo metu, kad būtų užtikrintas žmonių saugumas, o taip pat nėra užtikrinta **nuolatinė** plaukiojimo priemonių plaukiojimo Didžiulio ežere priežiūra ir kontrolė, todėl trikdoma gyventojų rimtis, jie jaučiasi nesaugūs. Ir anksčiau (iki 2011-2012 m.), kuomet Didžiulio ežere buvo leidžiama plaukioti vandens motociklais ir kitomis panašaus galingumo plaukiojimo priemonėmis, teisės aktuose formaliai buvo reglamentuota atsakomybė už plaukiojimo taisyklių pažeidimą, bet realiai kontrolės (juo labiau – nuolatinės) nebuvo; buvo daug savavaliavimo ir chuliganiško elgesio iš vandens motociklininkų pusės, o taip pat būta ir nelaimingų atsitikimų. Viešojoje erdvėje ir dabar yra talpinami pranešimai, įrašai, kad vandens motociklai plaukioja arti kranto, prie plaukiojančių asmenų, dideliu greičiu, pilasi kurą neištraukę vandens motociklo iš vandens. Visus minėtus faktus gali paliudyti vienas iš pareiškėjų – Algis Marčiukonis, kuris pats matė kaip vandens motociklininkai, neištraukę iš vandens motociklo, pylė kurą, plaukioja arti kranto, ignoruodami besimaudančių ežere kitų asmenų saugumą ir keldami pavojų jiems. Be to, kaip įrodymą pridedame filmuotą vietos gyventojų medžiagą, kurioje matyti vandens motociklininkų veiksmai (Priedas Nr. 8).

Ministerija priešpastato saujelės (dešimties ar kelių dešimčių) vandens motociklininkų interesą (net nebūtinai gyvenančių Daugų apylinkėse), kurie kartkartėmis atvyksta papramogauti prie Didžiulio ežero, prieš viešąjį interesą - viso Daugų miesto ir daugiau kaip tūkstančio jo apylinkių gyventojų, kuriems reikia nuolat čia būti (gyventi, dirbti, ilstėtis ir keisti vandens

plaukiojimo priemonių sukeltus nepatogumus), o taip pat ir poilsiautojų, atvykstančių prie Didžiulio ežero ramiai pailsėti interesus.

Pažymėtina, kad gyventojai ir šiuo metu siekia, kad ministerijos priimtas sprendimas būtų pakeistas, tačiau iš pateiktų ministerijos atsakymų, matyti, kad ministerijai visiškai nerūpi vietos gyventojų nuomonė, nes nesugeba pateikti jokių rimtų argumentų ar įrodymų, kurie pagrįstų, kad gyventojai galės jaustis saugiau, bus užtikrinta jų teisė į ramybę. Taip ministerija pažeidžia Viešąjį interesą. Lietuvos Respublikos Aukščiausiasis Teismas 2014-04-28 civilinėje byloje Nr. Byla 3K-3-232/2014 yra pasisakęs, kad „Pagal Konstitucinio Teismo jurisprudenciją viešasis interesas – tai visuomenės ar jos dalies interesai, kuriuos valstybė, vykdydama savo funkcijas, įpareigota užtikrinti ir tenkinti. Jis suprantamas kaip objektyviai egzistuojantis teisėtas asmens ar asmenų grupės lūkestis, kurį asmuo (asmenų grupė) puoselėja teisinėje valstybėje ir kuris išeina už privataus intereso ribų. Viešojo intereso, kaip valstybės pripažinto ir teisės ginamo visuomeninio intereso, įgyvendinimas yra viena svarbiausių pačios visuomenės egzistavimo ir raidos sąlygų (Konstitucinio Teismo 1997 m. gegužės 6 d., 2001 m. balandžio 2 d., 2005 m. gegužės 13 d. nutarimai). Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje konstatuota ir tai, kad pagal Konstituciją valstybė yra nuosavybės teisės subjektas. <...> Jai nuosavybės teise priklausantis turtas turi būti tvarkomas taip, kad jis tarnautų bendrai tautos gerovei, visos visuomenės interesui. Valstybės turtas yra viena iš priemonių užtikrinti viešąjį interesą, socialinę darną. <...> Dėl to visos valstybės institucijos, turinčios įgaliojimus priimti sprendimus dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo bei disponavimo juo, privalo laikytis Konstitucijos normų bei principų. **Pagal Konstituciją valstybės turtas negali būti valdomas, naudojamas, juo negali būti disponuojama taip, kad jis tenkintų tik kurios nors vienos socialinės grupės ar atskirų asmenų interesus arba poreikius, jeigu tai neatitinka viešojo intereso, visuomenės poreikių** (Konstitucinio Teismo 2003 m. rugsėjo 30 d. nutarimas).“ Būtent ministerija priėmusi įsakymą nesilaiko bei ignoruoja Konstitucinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo formuojamą praktiką. Kaip minėta, **ministerija teikia pirmumą ir tenkina tik vienos grupės interesus, visiškai ignoruodama viešąjį interesą ir visos Daugų bendruomenės poreikius (beveik 90 procentų Daugų teritorijoje reziduojančių gyventojų).** Ministerija gavusi prašymus pakeisti priimtą įsakymą, privalėjo vertinti ar jos priimtas įsakymas nepažeidžia viešojo intereso, įvertinti ar nustatomas įsakymu reguliavimas tenkins visos visuomenės poreikius ar tik atskiros nedidelės grupės asmenų interesus. Ministerija vykdydama savo funkcijas yra įpareigota užtikrinti ir tenkinti teisėtus asmens ar asmenų grupės lūkesčius, kuriuos jie puoselėja teisinėje valstybėje ir kurie tikisi, kad nebus tenkinamas privatus interesas. Tačiau iš nemotyvuotų ir formalių ministerijos atsakymų matyti, kad ji šias funkcijas įgyvendina netinkamai.

Mūsų įsitikinimu, mūsų kreipimasis atitinka Lietuvos Respublikos peticijų įstatyme peticijai keliamus reikalavimus – paduodamas reikalaujant spręsti svarbius visuomenei ir savivaldybei klausimus (LR peticijų įstatymo 3 str. 1 d. 3 p.), kai tam reikia pakeisti galiojantį teisės aktą – t. y. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 įsakymą Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo patvirtinimo“ (pakeitimas - 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-265), pakeičiant įsakymu patvirtintų Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis priedo Vandens telkiniai, kuriuose plaukti tam tikromis plaukiojimo priemonėmis leidžiama, 22 punktą, išbraukiant žodžius, kad Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą leidžiama plaukiojimo nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, **prašome:**

1. Šį mūsų kreipimąsi pripažinti Peticija.
2. Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 įsakymu Nr. D1-

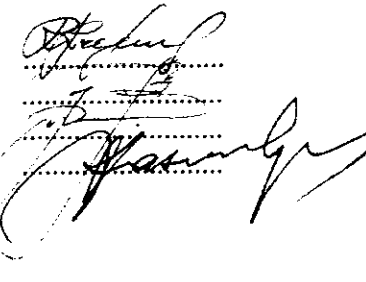
187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukianti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo patvirtinimo“ (pakeitimas - 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-265) patvirtintų Aplinkosaugos sąlygų plaukianti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis priedo Vandens telkiniai, kuriuose plaukti tam tikromis plaukiojimo priemonėmis leidžiama, 22 punktą, išbraukiant žodžius, kad Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą leidžiama plaukinti nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos.

PRIDEDAMA:

1. Ataskaita „Aplinkos sąlygų plaukianti plaukiojimo priemonėmis vandens telkiniuose įvertinimas ir aplinkosauginių kriterijų parengimas“, 100 lapų.
2. Daugų ir jų apylinkių gyventojų gyvenančių netoli Didžiulio (Daugų) ežero, parašai 70 lapų.
3. Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 6 d. sprendimas Nr. K-103 „Dėl viešojo intereso gynimo nustatant plaukiojimo sąlygas Didžiulio (Daugų) ežere“, 1 lapas.
4. Alytaus rajono savivaldybės 2019-05-28 rašto Nr. (3.10)K26-1603 „Dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere pakeitimo“, kopija 2 lapai.
5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2019-06-14 rašto Nr. (10)-D8(E)-988, kopija 4 lapai.
6. Alytaus rajono savivaldybės 2019-06-10 rašto Nr. K26-1778 „Dėl viešo intereso gynimo“, kopija 2 lapai.
7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2019-07-17 atsakymas Nr. (10)-D8-2577 „Dėl viešo intereso gynimo Daugų ežere“
8. Filmuotą vietos gyventojų medžiaga, kurioje matyti vandens motociklininkų veiksmi.
9. www.etaplus.lt patalpintas straipsnis.
10. Lietuvos Respublikos Seimo aplinkos apsaugos komiteto 2019-06-14 raštas Nr. S-2019-3740 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo“, 1 lapas.

Pareiškėjai:

Rima RECKEVITZ
Algirdas Martinkaitis
Vydas Raudonis
Juozas Kasniškis

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Peticijų komisijai
Gedimino pr. 11
Vilnius

2019-10-04 Nr. (3.12) K26-3651

DĖL PRITARIMO GYVENTOJŲ PETICIJAI IR IŠVADOS PATEIKIMO

Alytaus rajono savivaldybės administracija (toliau – administracija) gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijos (toliau – Komisija) 2019-09-23 raštą Nr. PC10/P33-22 „Dėl kreipimesi išdėstytų reikalavimų ir siūlymų“, kuriame prašoma pateikti komisijai išvadą dėl pareiškėjų kreipimesi išdėstytų reikalavimų dėl aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) pakeitimo.

Administracija palaiko pareiškėjų 2019-08-02 peticiją ir pritaria joje išdėstytiems reikalavimams dėl Įsakymo pakeitimo. Be to, atsižvelgdama į Komisijos prašymą teikia išvadą ir motyvus, kodėl aplinkos ministro Įsakymas turėtų būti pakeistas.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-265 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo pakeistos plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere, esančiame Alytaus r. sav., sąlygos numatant, kad nurodytame ežere nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos leidžiama plaukioti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą.

Po šio Įsakymo pakeitimo į Alytaus rajono savivaldybę kreipėsi Daugų gyventojai, kurie nesutiko su tokiu Įsakymu nustatytu reguliavimu ir nenorėjo, kad Didžiulio (Daugų) būtų leista plaukioti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, tarp kurių patenka ir vandens motociklai. Todėl 2019 m. gegužės 27 d. Dauguose buvo suorganizuotas vietos bendruomenės ir Lietuvos vandens motociklų sporto federacijos atstovų susitikimas, kurio metu buvo išgirstos nuomonės bei argumentai, dėl ko plaukiojimas asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, Didžiulio (Daugų) ežere negali būti leidžiamas. Susitikimo metu vietos gyventojų pasisakė, kad labiausiai juos trikdo vandens motociklų keliamas triukšmas, plaukiojimas per arti Daugų miestelio bei per arti pakrančių (ypač maudyklių), didelis vandens motociklų greitis bei neprognozuojama judėjimo kryptis, vandens motociklininkų plaukiojimas, išgėrus bei elementarių plaukiojimo ir saugos taisyklių nesilaikymas. Jiems taip pat rūpi ir niokojama gamta. Be to, Savivaldybei buvo pateikta 866 Daugų ir jų apylinkių gyventojų, gyvenančių netoli Didžiulio (Daugų) ežero, parašai, kuriais prašoma uždrausti plaukioti Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą.

Biudžetinė įstaiga
Pulko g. 21, 62135 Alytus
Tel. (8 315) 55 530
Faks. (8 315) 74 716
El. p. info@arsa.lt

A. s. Nr.
LT894010040900000088
„Luminor Bank“, AS
Kodas 40100

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188718528

Alytaus rajono savivaldybės taryba 2019 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. K-103 „Dėl viešojo intereso gynimo nustatant plaukiojimo sąlygas Didžiulio (Daugų) ežere“, nusprendė kreiptis į kompetentingas institucijas dėl plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą uždraudimo. Todėl į Aplinkos ministeriją buvo kreiptasi 2019-05-28 raštu Nr. (3.10)K26-1603 „Dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere pakeitimo“ ir 2019-06-10 raštu Nr. K26-1778 „Dėl viešo intereso gynimo“ (šie raštai kaip matome buvo pridėti prie peticijos, todėl pakartotinai jų neteikiame), kuriais buvo prašoma paaiškinti kodėl buvo priimtas Įsakymas iš esmės pakeitęs anksčiau galiojusią tvarką ir kas pasikeitė (didžiulio) Daugų ežere, kad atsirado galimybė jame plaukioti asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą. Alytaus rajono savivaldybė raštais Aplinkos ministro prašė pakeisti Įsakymą ir sugrąžinti įsakymo redakciją, kuria buvo leidžiama plaukioti negalingoms vandens transporto priemonėmis, kurios buvo priimtinos Daugų gyventojams.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2019-06-14 pateikė raštą Nr. (10)-D8(E)-988 „Dėl nustatytų plaukiojimo sąlygų Didžiulio (Daugų) ežere“ (toliau – pirmas raštas) ir 2019-07-17 raštą Nr. (10)-D8-2577 „Dėl viešo intereso gynimo Daugų ežere“ (toliau – antras raštas) (šie raštai taip pat buvo pateikti su peticija, todėl papildomai jie nepridedami). Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija raštuose pažymėjo, kad netikslinga keisti aplinkosaugos sąlygų, susijusių su plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere. Jų argumentacija paremta vien prielaidomis: „manome, kad užtikrinus viešosios tvarkos palaikymą, laikantis tinkamos triukšmo, saugaus elgesio vandenyje kontrolės“. Bet, Aplinkos ministerija detalai neanalizavo keliamo klausimo. Alytaus rajono savivaldybė pateikė ministerijai labai konkrečius argumentus bei nurodė, kad vyko gyventojų susirinkimas. gyventojai surinko 866 parašus. Be to, susitikimo metu absoliuti dauguma vietos gyventojų pasisakė prieš vandens motociklų keliamą triukšmą, nurodė, kad vandens motociklininkai plaukioja per arti Daugų miestelio bei per arti pakrančių. Asmenys plaukioja vandens motociklais dideliu greičiu, dėl to jų judėjimo kryptis neprognozuojama. Visa tai Daugų miesto gyventojai yra patyrę prieš daugiau kaip 5 metus, kada buvo leidžiama plaukioti vandens motociklais Didžiulio (Daugų) ežere ir tik dėl didelio jų pasipriešinimo ir Alytaus rajono savivaldybės pastangų, jiems buvo pavykę, kad vandens motociklais būtų uždrausta plaukioti Didžiulio (Daugų) ežere. Pažymėtina, kad Aplinkos ministerija savo raštuose ignoravo Alytaus rajono savivaldybės 2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Nr. (3.10) K26-2940 „Dėl plaukiojimo vandens motociklais uždraudimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateiktą poziciją dėl vandens motociklų plaukiojimo Didžiulio (Daugų) ežere, kuriuo buvo taip pat prašoma uždrausti plaukiojimą. Tuo metu, Aplinkos ministerija į minėtą prašymą atsižvelgė ir vandens motociklų plaukiojimą uždraudė. Ir gan ilgą laiką plaukiojimas vandens motociklais ežere buvo negalimas. Antrame rašte Aplinkos ministerija nurodė, kad keliamu klausimu ministerijos pozicija nesikeičia ir vėl atsakyme nebuvo pateikta jokių teisiškai reikšmingų ar motyvuotų argumentų, dėl ko Didžiulio (Daugų) ežere pasikeitė situacija ir plaukiojimas asmeniniais, pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą, tapo galimas. Šie Aplinkos ministerijos atsakymai tik parodo, kad Įsakymas buvo pakeistas visiškai nesigilinant į Didžiulio (Daugų) ežero situaciją ir šio krašto gyventojų norus.

Atkreiptinas Komisijos dėmesys, kad gyventojai peticijoje vadovaujasi UAB „Senasis ežerėlis“ pateikta ataskaita, kurioje buvo analizuojama Didžiulio (Daugų) ežero ekosistema ir galimas asmeninių, pramoginių ir sportinių laivų, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą poveikis ežerui ir galimi jo pokyčiai. Ataskaitoje taip pat buvo išskirtos ir socialinės problemos, kurias jau dabar sukelia priimtas Įsakymo pakeitimas. Ši ataskaita parodė, kad Didžiulio (Daugų) ežere, be jokio neigiamo poveikio pačiam ežerui, gali plaukioti negalingos vandens transporto priemonės, kas ir buvo leidžiama iki Įsakymo pakeitimo, bet ne vandens transporto priemonės, kurioms yra leidžiama plaukioti šiuo metu.

Manytina, kad Komisija nagrinėdama peticiją turėtų atsižvelgti ir Įsakymo pakeitimo teisėtumo klausimą. Priimtas Įsakymo pakeitimas prieštarauja Lietuvos Respublikos teisėkūros

pagrindų įstatymo 7 straipsniui ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 7 straipsniui. Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnis įpareigoja teisės aktus priimančią subjektą konsultuotis su visuomene. Minėto straipsnio 2 dalyje numatyta, kad su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas). Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog konsultavimosi su visuomene būdus ir rezultatų įforminimo būdus pasirenka konsultavimasi su visuomene inicijuojantys subjektai. Informacija apie konsultavimosi su visuomene rezultatus turi būti teikiama teisės aktą priimančiam subjektui. Viešojo administravimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad viešojo administravimo subjektai dėl administracinių sprendimų, susijusių su bendrais teisėtais visuomenės interesais, turi konsultuotis su visuomenės interesams tam tikroje srityje atstovaujančiomis organizacijomis (asociacijų, profesinių sąjungų, kitų nevyriausybinių organizacijų atstovais), o įstatymų numatytais atvejais – ir su gyventojais ar jų grupėmis. Tačiau tai nebuvo padaryta nors Aplinkos ministerijai buvo puikiai žinoma, kad gyventojai priešinasi galingų vandens transporto priemonių plaukiojimui Didžiulio (Daugų) ežere. Ministerija priimdama įsakymą visiškai ignoravo vietos gyventojus, kurie ir prieš daugelį metų siekė ir pasiekė, kad būtų uždrausta plaukioti galingomis vandens plaukiojimo priemonėmis Didžiulio (Daugų) ežere. Ministerija neorganizavo jų apklausos, nerengė viešų diskusijų ar nesiėmė kitų veiksmų, kad būtų išgirstas vietos gyventojų balsas. Nors ministerijai puikiai žinomas didelis vietos gyventojų nenoras ir pasipriešinimas, ką įrodo ir UAB „Senasis ežerėlis“ ataskaitoje nurodyta informacija, kad 2011 metais prie Aplinkos ministerijos buvo organizuotas piketas (ataskaitos 52 puslapis).

Be to, įsakymo pakeitimas prieštarauja ir Teisėkūros pagrindų įstatymo 11 straipsnio 1 daliai. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jeigu teisės akto projektui parengti reikalingos specialios ir (ar) mokslinės žinios ir (ar) gebėjimai, išsami esamos padėties ir (ar) užsienio šalių praktikos analizė, teisės akto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo paslaugos gali būti perkamos tik tais atvejais, kai teisės akto projekto parengti ir (ar) reikalingo tyrimo atlikti negali pats teisės akto projektą rengiantis subjektas ar jo sudaryta darbo grupė (komisija) arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybių sudaryti darbo grupę (komisiją) teisės akto projektui parengti. Kaip jau minėjome, 2012 metais UAB „Senasis ežerėlis“ pagal 2012-02-23 paslaugų teikimo sutartį 4F12-13, atliko Didžiulio (Daugų) ežero vertinimą ir pateikė ataskaitą, kurioje buvo nurodytos grėsmės dėl krantų abrazijs, poveikis makrofitų zonai ir gyvūnijai, išskirtos socialinės problemos. Tačiau pakeitus įsakymą, Aplinkos ministerija nepateikė jokios informacijos, kad būtų buvę atlikti nauji moksliniai tyrimai ir pateiktos specialistų išvados bei paneigtos ankstesnėje ataskaitoje nurodytos grėsmės. Aplinkos ministerija neatsižvelgdama į turimus ankstesnius duomenis, tiesiog savavališkai pakeitė įsakymą.

Teisėkūros pagrindų įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad prieš nustatant naują ar iš esmės keičiant esamą teisinį reguliavimą gali būti parengta numatomo teisinio reguliavimo koncepcija, kurioje pateikiama esamos padėties analizė, nurodomos sprendžiamos problemos, numatomo teisinio reguliavimo tikslas, principai ir pagrindinės nuostatos, galimos teigiamos ir neigiamos numatomo teisinio reguliavimo pasekmės, numatoma teisinį reguliavimą pagrindžiančios nuostatos, kita svarbi informacija. Aplinkos ministerija priimdama įsakymo pakeitimą ir iš esmės pakeisdama plaukiojimo transporto priemonėmis situaciją Didžiulio (Daugų) ežere, turėjo parengti numatomo teisinio reguliavimo koncepciją ir įvertinti esamą padėtį ir realias galimybes plaukioti tame ežere asmeniniais, pramoginiiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą. Tačiau Aplinkos ministerija nesiėmė jokių panašių veiksmų, taip pažeidė Teisėkūros įstatymo 12 straipsnio 1 dalį.

Be to, pritartina gyventojų išsakyti minčiai, kad Aplinkos ministerija pažeidė ir viešąjį gyventojų interesą, kadangi Aplinkos ministerija yra įpareigota užtikrinti ir tenkinti teisėtus asmens ar asmenų grupės lūkesčius, kuriuos jie puoselėja teisinėje valstybėje ir kurie tikisi, kad nebus tenkinamas privatus interesas. Tačiau iš Aplinkos ministerijos veiksmų, matyti, kad ji šias funkcijas įgyvendina netinkamai ir ignoruoja teisėtus Daugų gyventojų lūkesčius, kurių jie tikisi gyvendami teisinėje valstybėje ir norėdami, kad jie gyventų ramioje ir saugioje aplinkoje.

Atsižvelgiant į visą susidariusią situaciją ir išdėstytus aukščiau motyvus, Alytaus rajono savivaldybės administracija palaiko gyventojų peticijoje išreikštą valią ir prašymą Komisijai bei pritaria, kad būtų pakeistas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo patvirtinimo (pakeitimas 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-265) patvirtinto Aplinkos sąlygų plaukti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis priedo Vandens telkiniai, kuriuose plaukti tam tikromis plaukiojimo priemonėmis leidžiama, 22 punktą, išbraukiant žodžius, kad Didžiulio (Daugų) ežere asmeniniais pramoginiais ir sportiniais laivais, varomais vidaus degimo varikliais, turinčiais vandens srauto pompą leidžiama plaukti nuo birželio 21 d. iki plaukiojimo sezono pabaigos.

Administracijos direktorė

Gintarė Jociunskaitė

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Budžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
Peticijų komisijai

2019-11-
I 2019-09-23

Nr.
Nr. PC-10/P33-22

DĖL KREIPIMOSI REIKALAVIMŲ IR SIŪLYMŲ

Išnagrinėję Jūsų 2019-09-23 raštą Nr. PC-10/P33-22, teikiame atsakymą dėl pareiškėjų kreipimesi išdėstytų reikalavimų dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymo Nr. D1-187 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis patvirtinimo“ pakeitimo projektas (toliau – projektas) parengtas įvertinus 2018 m. vasarą Lietuvos vandens motociklų sporto federacijos teiktą keliasdešimties vandens telkinių (pvz., Arino ež., Bebrusų, Galuonų, Seirijų ež., Paežerių ež., Rėkyvos ež., Balskų tv., Bubių tv. ir kt.), kuriuose prašyta leisti plaukiojimo vandens motociklais, sąrašą ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymus. Po konsultacijų ir derinimo su gamtos apsaugos, saugomų teritorijų specialistais, savivaldybėmis, galutiniame sąraše liko 6 vandens telkiniai.

Projektas 2018-10-18 Aplinkos ministerijos raštu Nr. (10-6)-D8-5006 buvo derinamas su suinteresuotomis institucijomis, visuomene projektą paskelbus viešai Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 18-12200)¹.

Projektas ir susiję dokumentai teikti derinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, savivaldybėms (Kauno m., Kauno r., Kaišiadorių r., Klaipėdos m., Klaipėdos r., Kretingos r., Neringos, Palangos m., Elektrėnų, Utenos r., Zarasų r., Tauragės r., Šilalės r., Šiaulių m., Kupiškio r., Rokiškio r., Alytaus r., Molėtų r.) ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Rengiant teisės aktų pakeitimus, teisės aktų projektai teikiami savivaldybėms, kad būtų suderinti vietos bendruomenės ir kitų suinteresuotų šalių interesai, rasti bendri sprendimai. Alytaus r. savivaldybė šio teisės akto projekto derinimo metu atsakymo nepateikė.

Aplinkos ministerija kreipėsi į Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos prašydama nuo 2019 m. birželio 21 d. sustiprinti Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis laikymosi kontrolę Didžiulio (Daugų) ežere. Gauti du pranešimai apie plaukiojimą galimai pažeidžiant aplinkosaugos sąlygas. Nustatytas vienas atvejis, kai asmuo vandens motociklu Didžiulio (Daugų) ežere arčiau kaip 100 m. nuo vandens telkinio kranto ir maudyklos teritorijos plaukė ne mažiausiuoju savaeigės plaukiojimo priemonės greičiu. Tuo pažeidė Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis 5.2 punkto reikalavimus. Už pažeidimą taikytos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatytos poveikio priemonės (ANK 267 str. 1 d.).

Vadovaujantis Aplinkosaugos sąlygų plaukiojimo vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis 5.2 papunkčio nuostatomis, siūlėme Alytaus rajono savivaldybei užtikrinti, kad plaukiojimo priemonių nuleidimo ar iškėlimo vietos būtų įrengtos kuo toliau maudyklų, esančių Didžiulio (Daugų) ežere.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/31de8c30d36b11c8a82f67610e51066?positionInSearchResults=5&searchModelUUID=6a9efa2f-5ab0-4614-b086-f5408da853b1>

Manome, kad žmonių individualūs interesai kaip viešojo intereso pagrindas galėtų būti suderinti nekeičiant pareiškėjų kreipimesi prašomo pakeisti teisės akto, jei savivaldybės iniciatyva būtų užtikrintas viešosios tvarkos palaikymas laikantis tinkamos triukšmo, saugaus elgesio vandenyje kontrolės.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika